

ระบบศักดินาและความต่างทางชนชั้นในวัฒนธรรมมลายู

ดวงยิหาว อุดรสินธุ์¹

บทคัดย่อ

หลายฝ่ายมีความประสงค์ที่จะแก้ไขปัญหาและยุติความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่จากเหตุการณ์ในระยะหลายปีที่ผ่านมาการแก้ไขปัญหามารุนแรงในเขตพื้นที่สามจังหวัดไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร การวิเคราะห์ของรายงานฉบับนี้ตั้งใจที่จะศึกษาถึงความเป็นไปได้ว่าส่วนหนึ่งของรากเหง้าปัญหาของการแก้ไขปัญหามารุนแรงคือโครงสร้างทางวัฒนธรรมของชนมลายูเองที่อาจถือเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นอุปสรรคในการเอื้ออำนวยให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปได้อย่างลุล่วงกล่าวคือรายงานฉบับนี้มุ่งที่จะศึกษาปัญหาจากปัจจัยภายในของชนมลายูเองแทนที่จะมองถึงองค์ประกอบจากปัจจัยภายนอก

โดยองค์รวมของการแก้ปัญหามารุนแรงและความรุนแรงในเขตสามจังหวัดภาคใต้แท้จริงแล้ววัฒนธรรมของไทยกับวัฒนธรรมมลายูยืนพื้นบนโครงสร้างทางวัฒนธรรมเดียวกันนั้นคือความเป็นระบบศักดินาและวัฒนธรรมของความแตกต่างทางชนชั้นในสังคมประเพณีนี้เป็นประเด็นที่รายงานชิ้นนี้ตั้งใจที่จะศึกษาและค้นคว้าว่ามีข้อเท็จจริงอย่างไรโดยจะทำความเข้าใจถึงระบบศักดินาโครงสร้างทางอำนาจของระบอบสุลต่านนับแต่การล่มสลายของอาณาจักรศรีวิชัยเป็นต้นมา

รายงานฉบับนี้มีความประสงค์ที่จะนำเสนอถึงระบบโครงสร้างทางวัฒนธรรมของชนมลายูในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่ามีผลกระทบต่อลักษณะสัมพันธ์ภาพระหว่างชนชั้นสูงกับชนชั้นล่างระดับรากหญ้าและระหว่างชนชั้นเดียวกันเองในสังคมมลายู ซึ่งรายงานฉบับนี้เห็นว่าเพราะด้วยเหตุนี้ สิทธิทางการเมือง

สิทธิทางการศึกษาและสิทธิของการดำรงอยู่ในชีวิตประจำวันของชนมลายูในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มักจะมีฝ่ายหนึ่งได้เปรียบและฝ่ายหนึ่งเสียเปรียบเป็นกิจวัตร

จากรูปการณ์นี้จึงทำให้นำไปสู่การตั้งคำถามสำหรับรายงานฉบับนี้ว่าเป็นไปได้หรือไม่ที่ระบบโครงสร้างทางวัฒนธรรมของชนมลายูว่าด้วยเรื่องระบบศักดินาและการแบ่งชนชั้นในวัฒนธรรมมลายูจะก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมของการใช้สิทธิในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิของการศึกษา สิทธิทางการเมือง และสิทธิของการดำรงชีวิตประจำวันจะเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้นำไปสู่ความยากลำบากในการแก้ไขปัญหามารุนแรงและความรุนแรงในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

¹ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่